

Kombinovanje ekosistemskih usluga: mehanizmi i interakcije za optimalnu zaštitu useva, unapređivanje polinacije i produktivnosti (ECOSTACK).

H2020-SFS-2017-2 - ID 773554-2

(10. septembar 2018 – 09. septembar 2023)

Koordinator projekta:

Francesco Pennacchio (Univerzitet u Napulju, Italija)

Projekat EcoStack će evropskim farmerima obezbediti znanje i rešenja potrebna za maksimizaciju ekosistemskih usluga za proizvodnju useva uz minimiziranje štetnih uticaja poljoprivrede na životnu sredinu i obezbeđivanje profitabilnosti poljoprivredne proizvodnje. Ovi ciljevi će biti postignuti kombinovanjem ekosistemskih usluga kako bi se pojačale efektivne sinergističke interakcije pružalaca ekosistemskih usluga. Prethodni pokušaji na ovom planu bili su neefektivni usled nedovoljnog poznavanja razmene prirodnih neprijatelja štetočina i oprašivača između različitih tipova useva i okolnih prirodnih i poluprirodnih staništa, kao i zbog nevoljnosti poljoprivrednih proizvođača da uspostavljaju refugijalna staništa za ove funkcionalno važne organizme. Projekat EcoStack će se fokusirati na upravljanje korisnim organizmima unutar polja, umesto manipulacijom okolnih staništa. Maksimalno ćemo iskoristiti napredak u akumuliranom znanju o interakcijama između trofičkih nivoa (mikroorganizmi-biljke-herbivori-prirodni neprijatelji/polinatori), procenjivaćemo doprinos funkcionalnog biodiverziteta na različitim nivoima (unutar i između vrsta, polja, predela), upravljati ostvarenim pozitivnim efektima i kombinovati ih radi povećanja koristi za farmere, ali i zbog unapređivanja rezilijentnosti sistema. Naša istraživanja će uključiti: konvencionalne i organske sisteme; poljoprivredne, hortikulturne i permanentne kulture; pastoralne i mešovite sisteme, sve pedoklimatske produkcione zone Evrope. Fokus istraživanja će biti na uljanoj repici, pšenici, krompiru, paradajzu, voćnjacima (masline, voćke) i vinogradima, kao i na livadama/pašnjacima. Napredne molekularne i druge tehnike i alati biće korišćeni za utvrđivanje populacionih izvora korisnih organizama, kao i za praćenje i beleženje njihovih kretanja i interakcija. Jedan sveobuhvatni radni paket biće posvećen relevantnim socio-ekonomskim pitanjima, uključujući prihvatljivost inovativnih pristupa za farmere, a specifični alati biće razvijeni na bazi preciznih poljoprivrednih podataka, kako bi farmeri mogli da povežu ulazne (uključujući funkcionalni biodiverzitet) i izlazne parametre (mape ostvarenih prinosa) već na osnovu podataka sa njihovih ličnih proizvodnih površina. Radi implementacije i demonstracije naših rezultata obezbedili smo pristup obuhvatnoj mreži farmi koja pokriva čitavu Evropu.

Rukovodilac tima i projektnog zadatka:

Dr Željko Tomanović, redovni profesor (Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet)

Rukovodilac radnog paketa i projektnog zadatka:

Dr Milan Plećaš, docent (Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet)

Učesnici:

Dr Ljubiša Stanisljević, vanredni profesor, dr Andeljko Petrović, vanredni profesor, dr Aleksandar Ćetković, docent, Jovana Bila Dubaić, asistent, Korana Kocić, istraživač,

Jelisaveta Čkrkić, istraživač saradnik (Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet)

Dr Olivera Petrović-Obradović, redovni profesor, dr Andja Vučetić, docent (Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet)